

POSTUP PŘI STANOVENÍ VÝŠE POKUT UKLÁDANÝCH ZA PORUŠENÍ ZÁKONA O OCHRANĚ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Čl. 1

Účel

- 1.1. Účelem tohoto příkazu předsedy (dále jen „Příkaz předsedy“) je zajistit transparentnost a předvídatelnost postupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „Úřad“) při vyměřování pokut podle zákona o ochraně hospodářské soutěže (dále též „zákon“).¹
- 1.2. Vyměření pokuty je výsledkem hodnocení řady faktických, ekonomických a právních skutečností v rámci široce vymezeného správního uvážení Úřadu, při respektování zákonných kritérií pro uložení pokuty a vždy s přihlédnutím ke specifickým okolnostem daného případu. Příkaz předsedy vymezuje rozhodující faktory pro stanovení výše pokut a způsob jejich hodnocení, čímž soutěžitelům a orgánům veřejné správy poskytuje základní rámec pro posouzení, jaké úrovni pokuty mohou čelit v případě porušení zákona.
- 1.3. Pokuty ukládané za porušení zákona musí plnit funkci správního trestu a být pro dotčené soutěžitele nebo orgány veřejné správy dostatečně citelné. Pokuty ovšem musí plnit nejen funkci represivní, ale též preventivní, aby odrazovaly porušitele od opakování porušení zákona a současně měly dostatečně odrazující efekt i pro ostatní soutěžitele nebo orgány veřejné správy.
- 1.4. Tento Příkaz předsedy se omezuje pouze na nejtypičtější případy porušení zákona, tedy na hmotněprávní přestupky právnických a podnikajících fyzických osob nebo orgánů veřejné správy týkající se přímo narušení hospodářské soutěže.
- 1.5. Tento Příkaz předsedy nahrazuje dosavadní oznámení Úřadu o způsobu vyměřování pokut z roku 2006 (dále též „oznámení“).² V období od vyhlášení oznámení došlo k podstatným změnám jak v právní úpravě, tak v judikatuře, které nezbytně vyžadují tato pravidla aktualizovat.

¹ Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů.

² Zásady postupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při stanovování výše pokut podle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění.

1.6. Lze očekávat, že v některých případech povede uplatnění tohoto Příkazu předsedy k vyměření vyšší pokuty, než by tomu bylo podle oznámení. Soutěžní orgány jsou ovšem oprávněny kdykoli zvýšit úroveň pokut k posílení jejich odrazujícího účinku, zjistí-li, že praktiky, které byly dlouhodobě označovány jako protisoutěžní a tedy nezákonné, jsou stále relativně časté.³

Čl. 2

Právní rámec

2.1. Oprávnění Úřadu ukládat pokuty právnickým osobám, podnikajícím fyzickým osobám a orgánům veřejné správy je zakotveno v ust. § 22a a § 22aa zákona, obecně potom v § 38 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „ZoP“). Zákon umožňuje uložit pokutu ve vztahu k přestupkům především za:

- uzavření zakázané dohody v rozporu s § 3 odst. 1 zákona nebo čl. 101 SFEU,
- zneužití dominantního postavení v rozporu s § 11 odst. 1 zákona nebo čl. 102 SFEU,
- uskutečnění spojení v rozporu s § 18 odst. 1 zákona,
- narušení hospodářské soutěže v rozporu s § 19a odst. 1 zákona,
- nesplnění závazků podle § 7 odst. 2, § 11 odst. 3 nebo § 17 odst. 4 zákona,
- nesplnění opatření k nápravě podle § 20 odst. 4 zákona nebo opatření k obnově účinné soutěže podle § 18 odst. 5 zákona.

2.2. Zákon stanoví horní hranici pokuty právnickým a podnikajícím fyzickým osobám (§ 22a odst. 2 zákona) a rovněž orgánům veřejné správy (§ 22aa odst. 2 zákona). Při určení výměry pokuty právnické, podnikající fyzické osobě nebo orgánu veřejné správy se podle ust. § 22b odst. 1 zákona přihlédne k:

- závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům,
- okolnostem, za nichž byl přestupek spáchán,
- jednání pokutované osoby v průběhu řízení před Úřadem,
- snaze pokutované osoby odstranit škodlivé následky přestupku.

2.3. Obecná úprava v § 38 ZoP výslovně stanoví, že povaha a závažnost přestupku je vedle kritérií stanovených v § 22b odst. 1 zákona dána rovněž zejména délkou doby, po kterou protiprávní jednání (resp. stav) trvalo a počtem jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování v přestupku.

2.4. Při výměře pokuty ukládané právnímu nástupci právnické osoby se přihlédne též k tomu, v jakém rozsahu přešly na právního nástupce výnosy, užitky a jiné výhody

³ Srov. např. rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále též „SD EU“) ze dne 28. 6. 2005 C-189 *et al.*/02 P *Dansk Rørindustri*, a ze dne 7. 6. 2007 C-76/06 P *Britannia Alloys & Chemicals*.

ze spáchaného přestupku, a k tomu, pokračuje-li některý z právních nástupců v činnosti, při které byl přestupek spáchán (§ 22b odst. 3 zákona).

- 2.5. Zvláštní pravidla umožňující úpravu výše pokuty, která vyplývají programu leniency a procedury narovnání, nejsou tímto Příkazem předsedy dotčena.⁴
- 2.6. Výše uvedená pravidla, spolu s obecnými principy správního trestání, představují komplexní právní úpravu ukládání pokut i jejich vyměrování. Podle stejných pravidel Úřad postupuje i při ukládání pokut za porušení unijního práva (čl. 101 a 102 SFEU).

Čl. 3

Postup při vyměrování pokuty právnické nebo podnikající fyzické osobě

- 3.1. Pokuta právnické nebo podnikající fyzické osobě jako soutěžiteli bude zásadně vyměřena s ohledem na dva faktory, a to hodnotu tržeb za zboží⁵ přímo či nepřímo dotčené protisoutěžním jednáním (obrat na relevantním trhu) v době jeho trvání a aktuální celkový čistý obrat soutěžitele. Pouze u soutěžitelů, kteří nevytvářejí v rámci své činnosti obrat, případně obrat zcela zanedbatelný (např. nepodnikající právnické osoby, různé profesní komory, asociace soutěžitelů apod.), bude Úřad vycházet z jiné hodnoty, např. příjmů sdružení, apod.; v takových případech se níže uvedená pravidla použijí přiměřeně.
- 3.2. U sdružení soutěžitelů může být pokuta vyměřena s ohledem na celkový obrat jeho členů (§ 22a odst. 3 zákona). Bude tomu tak zejména v situacích, kdy má sdružení jen omezený počet členů, kteří dosahují vysokých obrátů na trzích, na kterých působí, zatímco sdružení samo nevytváří obrat žádný, případně zanedbatelný.
- 3.3. Postup při vyměrování pokuty sestává z několika relativně samostatných kroků:
 - a) stanovení **hodnoty tržeb**, tedy obratu dosaženého soutěžitelem z prodeje zboží, jehož se narušení soutěže přímo či nepřímo týká,
 - b) stanovení **podílu hodnoty tržeb**, v závislosti na závažnosti přestupku, s přihlédnutím ke způsobu jeho spáchaní a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl přestupek spáchán, případně k počtu dílčích útoků u pokračujícího přestupku,
 - c) stanovení **koeficientu času**, v závislosti na délce trvání protiprávního jednání,
 - d) určení **základní částky pokuty** na základě podílu hodnoty tržeb a koeficientu času,

⁴ Srov. oznámení Úřadu ze dne 4. 11. 2013 o aplikaci § 22 ba zákona o ochraně hospodářské soutěže (program leniency) a ze dne 8. 11. 2013 o proceduře směřující k urychlení průběhu správního řízení využitím institutu žádosti o snížení pokuty podle § 22ba odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže (procedura narovnání).

⁵ Zbožím se rozumí výrobky a služby.

- e) stanovení **konečné výše pokuty** na základě **polehčujících a přitěžujících okolností**⁶ s přihlédnutím k jednání pokutované osoby v průběhu řízení před Úřadem a její snaze odstranit škodlivé následky přestupku,
- f) **zohlednění** případných **dalších protisoutěžních přestupků** principem absorpce,
- g) **úprava konečné výše pokuty** s ohledem na **celkový čistý obrat** soutěžitele,
- h) kontrola **horní hranice pokuty** na základě **celkového obratu** soutěžitele,
- i) **úprava konečné výše pokuty** s ohledem na případnou **likvidačnost** pokuty.

K písmenu a)

Stanovení hodnoty tržeb

3.4. Za účelem stanovení hodnoty tržeb Úřad vymezí:

- (i) zboží přímo nebo nepřímo dotčené protisoutěžním jednáním,
- (ii) území přímo nebo nepřímo dotčené protisoutěžním jednáním,
- (iii) období, z něhož bude hodnota tržeb vypočtena.

3.5. Hodnota tržeb tedy představuje tržby dosažené soutěžitelem⁷ z nákupu či prodeje zboží, jehož se protisoutěžní jednání přímo či nepřímo týká, tedy tržby daného soutěžitele dotčené protisoutěžním jednáním.

3.6. V případě nedovoleného uskutečňování spojení podle § 18 odst. 1 zákona bude Úřad vycházet z hodnoty tržeb dosažené spojujícími se soutěžiteli na všech trzích, na kterých působí.

3.7. V případě nesplnění závazků podle § 7 odst. 2, § 11 odst. 3 nebo § 17 odst. 4 zákona anebo nesplnění opatření k nápravě podle § 20 odst. 4 zákona nebo opatření k obnově účinné soutěže podle § 18 odst. 5 zákona bude Úřad vycházet z hodnoty tržeb, dosažené na věcně relevantních trzích, na něž se závazek, opatření k nápravě nebo opatření k obnově účinné soutěže vztahuje.

3.8. Z hlediska územního Úřad započítá do hodnoty tržeb zásadně pouze tržby dosažené soutěžitelem na relevantních trzích, tedy na územích dotčených protisoutěžním jednáním.

3.9. Z hlediska časového se hodnota tržeb zásadně stanoví na základě posledního ukončeného účetního období, ve kterém se soutěžitel protiprávního jednání dopouštěl; pokud není v době vyměřování pokuty takové období ukončené, vychází Úřad z bezprostředně předcházejícího ukončeného účetního období.

⁶ Při zohlednění přitěžujících a polehčujících okolností již nebudou brány v úvahu ty okolnosti, které byly zohledněny v rámci stanovení podílu hodnoty tržeb.

⁷ Hodnotou tržeb dosažených soutěžitelem se rozumí tržby dosažené na relevantním trhu zásadně všemi subjekty, tvořícími soutěžitele jako jednu hospodářskou jednotku ve smyslu § 2 odst. 1 zákona, s vyloučením tržeb uvnitř skupiny (in-house dodávky), pokud zvláštní okolnosti případu nevyžadují i jejich započtení.

3.10. Hodnotu tržeb Úřad určí podle nejlépe vypovídajících údajů, které jsou mu dostupné. V případě obtíží s jejich dosažením, jejich nevěrohodnosti nebo nemožnosti či obtížnosti jejich objektivizace využije Úřad ke zjištění hodnoty tržeb jakýchkoli jiných informací či zdrojů, které považuje za vhodné, případně bude vycházet z kvalifikovaných odhadů. V takových případech může Úřad stanovit hodnotu tržeb rovněž z celkového obratu soutěžitele.

3.11. Hodnota tržeb se zjišťuje bez DPH a jiných daní, které s nimi přímo souvisejí.

K písmenu b)

Stanovení podílu hodnoty tržeb

3.12. Podíl hodnoty tržeb, který bude použit pro účely vyměření základní částky pokuty, se stanoví s ohledem na závažnost předmětného přestupku a okolnosti jeho spáchání. Je přitom třeba zohlednit nejen závažnost typovou, danou samotnou charakteristikou přestupku, ale i závažnost individuální, vyplývající ze způsobu a okolností jeho spáchání a jeho dopadů.

Typová závažnost přestupku

3.13. Porušení soutěžního práva lze z hlediska typové závažnosti členit do třech kategorií, a to:

- (i) velmi závažné přestupky,
- (ii) závažné přestupky,
- (iii) méně závažné přestupky.

3.14. Mezi velmi závažné přestupky patří:

- horizontální dohody s cílem narušit soutěž, zejména dohody o cenách, o dělení trhu, omezení produkce nebo dohody typu *bid rigging*,
- vertikální dohody obsahující tzv. tvrdá omezení, pokud nastalo nebo hrozí uzavření trhu kumulativním účinkem paralelních sítí dohod s obdobnými účinky,⁸
- zneužití dominantního postavení,
- nesplnění závazků podle § 7 odst. 2, § 11 odst. 3 nebo § 17 odst. 4 zákona,
- nesplnění opatření k nápravě podle § 20 odst. 4 zákona nebo opatření k obnově účinné soutěže podle § 18 odst. 5 zákona.

3.15. Mezi závažné přestupky patří:

- jiné horizontální dohody než uvedené v předchozím bodě,

⁸ Srov. oznámení Úřadu o dohodách, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný.

- vertikální dohody obsahující tzv. tvrdá omezení,
- uskutečnění spojení v rozporu s § 18 odst. 1 zákona, pokud Úřad spojení nepovolil nebo povolil se závazky.

3.16. Mezi méně závažné přestupky patří:

- jiné vertikální dohody než uvedené v předchozím bodě,
- jiné případy uskutečnění spojení v rozporu s § 18 odst. 1 zákona než uvedené v předchozím bodě.

Individuální závažnost přestupku

3.17. Pokud jde o individuální závažnost přestupku, tedy především způsob jeho spáchání, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán, je třeba zohlednit veškeré aspekty konkrétní podoby jednání předmětných soutěžitelů, zejména:

- zda bylo jednání skutečně implementováno,
- zda mělo skutečný nebo jen potenciální dopad na soutěž,
- prospěch dosažený v důsledku protisoutěžního posuzovaného jednání,
- charakter a typ dotčeného zboží,
- míru dopadu jednání na konečného spotřebitele,
- tržní sílu soutěžitelů účastnících se protisoutěžního jednání relativně k dalším soutěžitelům působícím na relevantním trhu.

3.18. V případě pokračujících přestupků je pak třeba rovněž zohlednit počet jednotlivých dílčích útoků, kterými jsou tvořeny, a to alespoň odhadem, pokud se nepodaří tyto kvantifikovat.

Stanovení procenta pro výpočet podílu hodnoty tržeb

3.19. S ohledem na typovou závažnost přestupku stanoví Úřad základní rozpětí, v rámci kterého bude stanoveno procento z hodnoty tržeb, kterým se určí podíl hodnoty tržeb pro předmětný přestupek. Toto rozpětí bude zpravidla:

- (i) 5 až 15 % u velmi závažných přestupků,
- (ii) 3 až 10 % u závažných přestupků,
- (iii) do 5 % u méně závažných přestupků.

3.20. Konkrétní procento pro určení podílu hodnoty tržeb bude zásadně stanoveno v rámci tohoto rozpětí s ohledem na individuální okolnosti případu; pokud to odůvodňují

specifické okolnosti hodné zvláštního zřetele, je výjimečně možno je stanovit i mimo toto rozpětí.

- 3.21. Podíl hodnoty tržeb je roven konkrétnímu procentu pro určení podílu hodnoty tržeb z hodnoty tržeb.
- 3.22. Zvláštní pravidla je třeba stanovit ve vztahu k přestupku uskutečňování spojení v rozporu s ust. § 18 odst. 1 zákona, který má charakter ohrožovacího přestupku a jeho skutečný dopad na hospodářskou soutěž je zpravidla omezený; současně se ale jedná o soutěžitele, kteří dosahují velmi vysokých obrátů, a vzhledem k důsledkům spojení na hospodářskou soutěž je do hodnoty tržeb započítáván prakticky celý jejich obrat. Pokuta vyměřená bez dalšího podle výše uvedených pravidel by mohla být nepřiměřeně přísná. Pokud se bude jednat o spojení, které bylo následně Úřadem povoleno bez podmínění závazky, bude konkrétní podíl hodnoty tržeb stanoven v rozmezí do 2 %, a pokud se bude jednat o spojení, které bylo následně Úřadem povoleno v tzv. zjednodušeném řízení, v rozmezí do 1 %.

K písmenu c)

Stanovení koeficientu času

- 3.23. Délka trvání protisoutěžního jednání významně ovlivňuje dopad jednání na hospodářskou soutěž, a je proto na místě, aby se přímo promítla do výše základní částky pokuty. K tomu bude použit tzv. koeficient času, kterým je upraven podíl hodnoty tržeb.
- 3.24. Koeficient času se stanoví s ohledem na každý započatý měsíc protiprávního jednání podle následujícího vzorce.

$$\text{Koeficient času} = f(x) = x/12$$

x je počet započatých měsíců trvání protiprávního jednání.

Dle něj vypočtená hodnota koeficientu se vždy zaokrouhluje na dvě desetinná místa směrem nahoru. Současně platí, že v případě jednání trvajících méně než 12 měsíců je koeficient času roven 1 a v případě jednání trvajících 120 či více měsíců je koeficient času roven 10.

K písmenu d)

Určení základní částky pokuty

- 3.25. Základní částka pokuty se vyměří jako součin podílu hodnoty tržeb a koeficientu času.

K písmenu e)**Úprava výše pokuty s přihlédnutím k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem**

3.26. Základní částka pokuty bude dále snížena, resp. zvýšena s ohledem na konkrétní, dosud v rámci stanovení podílu hodnoty tržeb nezohledněné polehčující nebo přitěžující okolnosti, přičemž celková úprava se bude zásadně pohybovat v rozmezí do 70 % základní částky pokuty.

3.27. Mezi polehčující okolnosti patří zejména:

- oznámení a doložení existence protisoutěžního jednání, o kterém Úřad dosud nebyl informován, v případech, na které se nevztahuje program leniency,
- nadstandardní spolupráce soutěžitele v průběhu šetření s Úřadem nad rámec zákonných povinností soutěžitelů (resp. povinností plynoucích z programu leniency nebo narovnání), která významně přispěje k prošetření a prokázání existence porušení zákona, případně k dosažení jeho rychlejšího ukončení,
- aktivní kroky soutěžitele směřující ke snížení či odstranění škodlivých následků porušení zákona,
- dobrovolné ukončení protisoutěžního jednání nejpozději před vydáním prvostupňového rozhodnutí Úřadu; to neplatí v případech utajovaných jednání (zejména utajovaných kartelových dohod),
- protisoutěžní jednání bylo iniciováno či doporučováno orgánem státu anebo uskutečněno za jeho účasti, případně podpořeno či usnadněno právními předpisy.

3.28. Mezi přitěžující okolnosti patří zejména:

- předchozí spáchání přestupku (opakované porušení zákona nebo unijního soutěžního práva), pokud o něm bylo pravomocně rozhodnuto v období 10 let před zahájením správního řízení, ve kterém je pokuta vyměřována, a to jak Úřadem, tak jinými soutěžními úřady včetně Komise,
- vedoucí, případně iniciační role v protisoutěžním jednání,
- nucení jiných soutěžitelů k účasti na protisoutěžním jednání či hrozba odvety s cílem donutit soutěžitele k dodržování dohodnutých postupů představujících protiprávní jednání,
- úmyslné spáchání přestupku.

K písmenu f)**Pokuta za spáchání více přestupků v souběhu**

3.29. Pokud Úřad shledá, že se soutěžitel dopustil více protisoutěžních přestupků, musí být tato skutečnost promítnuta do celkové výše pokuty; Úřad přitom bude postupovat v souladu s tzv. absorpční zásadou, tedy vyměří pokutu za ten ze sbíhajících

se přestupků, který je nejpřísněji trestný, takto vyměřenou pokutu ale zvýší s ohledem na to, že bylo spácháno více přestupků.⁹ Skutečnost, že Úřad vede o přestupcích téhož soutěžitele více řízení, nesmí být takovému soutěžiteli k tíži při stanovení pokuty.¹⁰

3.30. Úřad postupuje tak, že ze spáchaných přestupků určí ten nejpřísněji postižitelný a vypočte za něj pokutu postupem popsaným v předchozí kapitole, tj. vyměřením základní částky pokuty, její případnou úpravou a zohledněním polehčujících a přitěžujících okolností. Nejpřísněji postižitelný ze sbíhajících se protisoutěžních přestupků je ten, za který by Úřad uložil nejvyšší pokutu, kdyby bylo o každém z nich rozhodováno izolovaně. Za každý další sbíhající se přestupek pak Úřad tuto částku zvýší až o 25 %. Při konkrétní míře zvýšení pokuty za další přestupek přihlédne Úřad k typové i individuální závažnosti každého sbíhajícího s přestupku, délce jeho trvání, polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, jakož i k dalším okolnostem rozhodným pro vyměření pokuty za takový přestupek.

3.31. V situaci, kdy již byla témuž soutěžiteli uložena v jiném řízení pokuta za protisoutěžní přestupek, který byl v době rozhodování o něm vyhodnocen jako nejpřísněji postižitelný, Úřad při výpočtu pokuty postupuje shora určeným způsobem tak, jako by ji ukládal v jediném řízení; takto vypočtená pokuta je snížena o částku pokuty uložené za dříve pokutovaný přestupek.

K písmenu g)

Úprava konečné výše pokuty s ohledem na celkový obrat soutěžitele

3.32. Vyměření pokuty s ohledem na hodnotu tržeb přímo nebo nepřímo dotčených protisoutěžním jednáním představuje podle názoru Úřadu spravedlivý přístup, který přímo zohledňuje dopad předmětného jednání na hospodářskou soutěž; v některých případech však neumožní pokutu dostatečně individualizovat. V níže uvedených případech je proto třeba základní částku zvýšit s ohledem na celkový obrat daného soutěžitele, resp. snížit s ohledem na objem tržeb přímo dotčených protisoutěžním jednáním.

3.33. Pokuta musí být na prvním místě citelná, jen tak může působit jako trest a rovněž jako prevence, s ohledem na dotčeného soutěžitele i soutěžitele další, které by mohla od porušení soutěžního práva odradit. Pokud by konečná výše pokuty, upravená případně rovněž na základě absorpce, představovala jen zanedbatelnou částku ve vztahu k aktuálnímu celkovému obratu soutěžitele, nemohla by tyto funkce plnit. Úřad proto zvýší základní částku pokuty nejméně na 0,5 % celkového ročního obratu soutěžitele za poslední ukončené účetní období u velmi závažných přestupků. U závažných přestupků a méně závažných přestupků může Úřad v odůvodněných

⁹ Srov. rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2008, sp. zn. 5 Afs 9/2008.

¹⁰ Ibid.

případech postupovat stejně; to neplatí pro přestupky spočívající v uskutečňování spojení v rozporu s § 18 odst. 1 zákona.

3.34. Pokuta vyměřená s ohledem na hodnotu tržeb by naopak mohla být nepřiměřeně vysoká v situacích, kdy je objem tržeb přímo dotčených protisoutěžním jednáním zanedbatelný ve vztahu k celkové hodnotě obratu soutěžitele. Tak tomu může být zejména u dohod typu bid rigging, pokud by se zakázaná dohoda týkala jen určité zakázky, jejíž hodnota je vůči celkovému obratu soutěžitele nevýznamná. V takovém případě nesmí pokuta přesáhnout 10 násobek tržeb přímo či nepřímo dotčených protisoutěžním jednáním (u bid riggingu 10 násobek hodnoty zakázky). Toto ustanovení má přednost vůči zvýšení pokuty u velmi závažných přestupků podle předchozího odstavce; to neplatí v případě recidivy.

K písmenu h)

Horní hranice pokuty na základě celkového obratu soutěžitele

3.35. Pokuta může být uložena nejvýše do výše 10 000 000 Kč nebo 10 % z čistého obratu dosaženého soutěžitelem za poslední ukončené účetní období (§ 22a odst. 2 zákona). Úřad použije tu hranici, která je v konkrétním případě vyšší.¹¹

3.36. Pro určení horní hranice pokuty je rozhodný čistý obrat dosažený soutěžitelem za poslední ukončené účetní období, jímž se rozumí období před vydáním prvostupňového rozhodnutí.¹²

3.37. Pokud byla sdružení soutěžitelů vyměřena pokuta s ohledem na obrat jeho členů, určí se horní hranice pokuty se zohledněním obratu těchto soutěžitelů.

3.38. Pokud konečná výše pokuty, upravená případně rovněž na základě absorpce, překročí horní hranici pokuty, bude snížena na tuto horní hranici.

K písmenu i)

Posouzení likvidačnosti pokuty

3.39. V posledním kroku Úřad zkoumá, zda výše pokuty nebude mít na soutěžitele vzhledem k jeho individuálním poměrům likvidační účinek.¹³ Za tím účelem hodnotí Úřad celkovou hospodářskou - finanční a majetkovou situaci (finanční zdraví) soutěžitele, jemuž má pokuta být uložena.

3.40. Důvodem pro snížení pokuty díky jejímu likvidačnímu charakteru nemůže být pouhé zjištění, že soutěžitel se nachází ve ztrátě nebo v nepříznivé finanční situaci. Ke snížení pokuty může z důvodu likvidačnosti dojít pouze v případě prokázání, že výše pokuty by

¹¹ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2006, sp. zn. 31 Ca 64/2004.

¹² Srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 6. 2014, sp. zn. 7 Asf 57/2011.

¹³ Srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 4. 2010, sp. zn. 1 As 9/2008-133.

přivodila zánik majetkové základny pro další podnikatelskou činnost, případně natolik přesáhne možné výnosy, že se další činnost soutěžitele v podstatě stává bezúčelnou, tj. směřující po značné časové období pouze k úhradě uložené pokuty.¹⁴

Čl. 4

Postup při vyměřování pokuty orgánu veřejné správy

- 4.1. Skutková podstata přestupku dle § 22aa odst. 1 zákona zahrnuje velmi široké spektrum jednání orgánů veřejné správy s různým dopadem na hospodářskou soutěž. Úřad proto bude zvažovat při výměře výše pokuty za jednání orgánů veřejné správy celou řadu kritérií, aby byl schopen zohlednit širokou škálu závažnosti takového jednání.
- 4.2. Pokuta orgánu veřejné správy za výkon veřejné moci vedoucí k narušení hospodářské soutěže bude vyměřena zejména s ohledem na následující kritéria, přičemž Úřad bude v konkrétním případě vždy zvažovat pouze kritéria pro daný případ relevantní:
- závažnost přestupku,
 - legitimnost sledovaného cíle ze strany orgánu veřejné správy,
 - aktuální finanční situace orgánu veřejné správy,
 - délka trvání přestupku,
 - rozsah dotčeného území, který může být vyjádřen např. prostřednictvím počtu obyvatel,
 - hodnota tržeb zboží přímo či nepřímo dotčeného výkonem veřejné moci,
 - prospěch orgánu veřejné správy z narušení hospodářské soutěže,
 - jednání orgánu veřejné správy v řízení před Úřadem,
 - snaha orgánu veřejné správy odstranit škodlivé následky přestupku,
 - předchozí spáchání přestupku, pokud o něm bylo pravomocně rozhodnuto v období 10 let před zahájením správního řízení, ve kterém je pokuta vyměřována,
 - počet jednotlivých dílčích útoků, kterými je tvořen pokračující přestupek, a to alespoň odhadem, pokud se nepodaří tyto kvantifikovat.
- 4.3. Pokuta orgánu veřejné správy za výkon veřejné moci vedoucí k narušení hospodářské soutěže může být uložena do výše maximálně 10 000 000 Kč.¹⁵
- 4.4. Pokuta ukládaná za výkon veřejné moci orgánem veřejné správy, který naruší hospodářskou soutěž na celém území České republiky, bude zpravidla uložena nejméně ve výši 5 000 000 Kč.

¹⁴ Srov. nález Ústavního soudu publikovaný pod č. 405/2002 Sb.

¹⁵ Viz § 22aa odst. 2 zákona.

- 4.5. Pokuta orgánu veřejné správy za výkon veřejné moci vedoucí k narušení hospodářské soutěže bude jen ve výjimečných případech nižší než 100 000 Kč, a to z důvodu zachování její alespoň základní citelnosti.

Čl. 5

Přechodná a závěrečná ustanovení

- 5.1. Zásady pro vyměření pokuty vymezené v tomto Příkaze předsedy nebrání tomu, aby byla v případech hodných zvláštního zřetele pokuta uložena jen v symbolické výši.¹⁶
- 5.2. Zásady pro vyměření pokuty vymezené v tomto Příkazu předsedy nebudou aplikovány v nestandardních případech, kdy je možné specifiky případu a míru odlišnosti stručně a jasně definovat a kde takový odlišný postup vyžadují principy přiměřenosti a spravedlnosti.
- 5.3. Úřad bude při stanovení pokuty postupovat podle tohoto Příkazu předsedy ve správních řízeních zahájených po jeho účinnosti.
- 5.4. Tento Příkaz předsedy nabývá účinnosti 24. dubna 2018 a nahrazuje dosavadní Zásady postupu ÚOHS při stanovování výše pokut podle § 22 odst. 2 zákona.

¹⁶ Srov. např. rozsudek NSS ze dne 26. 6. 2013, sp. zn. 1 Afs 23/2013.